

Verslag

Vergadering	Werkgroep bestuurlijke vernieuwing
Gehouden op	07 maart 2022
Opgemaakt door	Carlo Zwartendijk
Aanwezig	Fred van Brederode, Pernell Criens, Bert van der Velden, Piet Verheijen (vanaf einde agendapunt 5), Sjaak Sperber, Tess van de Wiel, Ruud Lathouwers (gemeentesecretaris), Mark van Stappershoef (voorzitter/college), Carlo Zwartendijk (griffie/verslag)
Afwezig	Stijn van den Brekel, Arno de Laat, Cees Pelkmans, Ricus Tiekstra (Griffier), (Allen mk)

1. Opening en inleiding

Mark van Stappershoef opent de vergadering en memoreert daarbij dat dit de laatste bijeenkomst is van deze meer informele werkgroep. Wederom staat interactiviteit voorop. Deze bijeenkomst zal voornamelijk in het teken staan van terugblikken op de voorbije raadsperiode en bespreken van de overdracht naar de nieuwe gemeenteraad en werkgroep.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststelling verslag 06 december 2021

Met een aanpassing in het verslag op aangeven van Fred van Brederode wordt het verslag vastgesteld.

4. Terugkoppeling uit de driehoek

Mark van Stappershoef neemt de werkgroep mee door de memo die voorafgaand aan deze bijeenkomst al aan alle deelnemers is toegestuurd.

Bij dit punt wordt ook gediscussieerd over de recente mailwisselingen n.a.v. van de vraag van de griffie data te plannen met de (nieuwe) fractievoorzitters om te kunnen spreken over de bemensing van de verschillende gremia van de gemeenteraad. Besproken wordt o.a. dat wijzigingen en vernieuwingen altijd mogelijk zijn, maar dat de nieuwe raadsperiode geen absoluut nulpunt is. Er is een bestaande en gereguleerde werkwijze. Van daaruit wordt gestart en kunnen desgewenst aanpassingen worden gedaan.

In deze discussie wordt ook geconstateerd dat het huidige BOB-model nog maar relatief kort geleden is ingevoerd en dat de mogelijkheden ervan, mede door de coronapandemie, nog lang niet ten volle zijn benut.

5. Terugblik op bestuurlijke vernieuwing 2018-2022

De voorzitter vraagt de aanwezigen aan te geven wat hun beeld is van de bestuurlijke vernieuwing als ze terugkijken op de bijna voorbije raadsperiode.

Bert van der Velden is van mening dat Corona de (door)ontwikkeling van bestuurlijke vernieuwing heeft bemoeilijkt. Bovendien is hij maar 2 jaar lid geweest van de raad en is zijn zicht daarop beperkt. Sjaak Sperber vergelijkt de huidige raadsperiode met die vóór 2018. Zijn mening is dat we dit nieuwe stelsel niet, ondanks andere geluiden daarover, al na één periode weer aan de kant moeten zetten. Hij vindt dat de werkdruk veel groter is geworden, maar dat zou naar zijn mening ook in het commissiestelsel zo zijn geweest. Je moet nu veel meer tijd in je raadswerk stoppen dan voorheen. Sjaak Sperber denkt dat het goed is gegaan, maar er blijven ook vragen. Bijvoorbeeld vandaag in de regiegroep: wat moet de rol van het college zijn in de oordeelsvormende vergadering? Verder mist hij commitment van alle partijen. In reactie daarop zegt Mark van Stappershoef dat hij van mening is

dat de regiegroep in deze periode nadrukkelijker de agenda van de raad heeft bepaald. Sterk punt vindt hij daarbij dat de burgemeester niet de voorzitter van de regiegroep is. Carlo Zwartendijk brengt in dat er in 2019 bewust voor is gekozen de technische taak (regiegroep) en visionaire taak (werkgroep bestuurlijke vernieuwing) uit elkaar te halen. Sjaak Sperber zou die graag meer met elkaar in verbinding willen brengen.

Tess van de Wiel geeft aan niet anders dan in het BOB-model gewerkt te hebben. Ze vindt het een prettig model om in te werken. Beeldvormende bijeenkomsten zijn haar bijgebleven. Ze vindt dat er nagedacht moet worden over de rol van het college. Ze pleit er voor om het college in vergaderingen de mogelijkheid te geven een toelichting op een onderwerp te geven. Zodat het college meer duiding kan geven.

Sjaak Sperber vult haar aan en geeft het voorbeeld van de carrousel waar Pernell Criens eerder naar verwezen heeft. Daarin kunnen raads- en burgerleden zich voorafgaand aan een vergadering inhoudelijk beter laten informeren. Hierover wordt doorgesproken. Duidelijk wordt daarbij dat men niet terug wil naar het vraag-antwoord-spel met het college uit het verleden. In meerderheid wil men de wethouders juist meer uit de vergaderkring halen, zodat het meer de vergadering van de raad is en blijft.

Fred van Brederode denkt dat het BOB-model een belangrijke functie heeft gehad. Hij merkt, ook in zijn eigen fractie, dat mensen die in het commissie-stelsel hebben gewerkt wel voor herinvoering te porren zijn. Hij vindt de beeldvorming, bijvoorbeeld in de vorm van werkbezoeken, erg goed. Ook was de raadsconferentie verhelderend en heeft hij daar ook waardevolle contacten met medewerkers kunnen leggen. Tot slot maakt hij een compliment aan de raad zelf dat niet alle fracties in alle gremia vertegenwoordigd waren. Dat zegt veel over het vertrouwen en de Gôolse bestuurscultuur.

Mark van Stappershoef voegt toe dat wat hem betreft het BOB-model meer zou moeten uitnodigen tot gesprek en discussie.

Pernell Criens vindt dat BOB meer betrokkenheid en dynamiek geeft. Ze vindt het BOB-stelsel logischer dan het commissiestelsel. Naar haar idee zijn er veel onderwerpen voorbij gekomen in de laatste 4 jaren. Daarvan heeft ze meer meegekregen en dwarsverbanden kunnen leggen dan in het commissiestelsel het geval zou zijn geweest.

Fred van Brederode vraagt of aangegeven kan worden of het BOB-stelsel wel/niet meer/minder tijd kost dan commissiestelsel. Hier wordt in de presentatie die volgt op terug gekomen.

Sjaak Sperber en Pernell Criens zijn van mening dat het bijhouden en afhandelen van lijstjes van bijv. toezeggingen beter is geworden.

Ruud Lathouwers reageert daarop door te stellen dat de afhandeling van allerlei lijstjes e.d. in de driehoek beter moet worden vastgepakt en opgepakt. Zijn idee is dat er een verwijdering is ontstaan tussen de raad en college/organisatie. Hij wil er graag aan werken die verwijdering ongedaan te maken en nadrukkelijk de organisatie te laten aansluiten bij de gemeenteraad. Hij wil de gemeenteraad meer gebruik laten maken van kennis en kunde die in de organisatie aanwezig is.

Carlo Zwartendijk neemt iedereen mee in een presentatie over de voorbije periode bestuurlijke vernieuwing. Deze is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Daarin schetst hij de totstandkoming en ontwikkeling van de Gôolse democratie en het ontstaan van de 'mindmap van de raad' die deze raadsperiode de leidraad is geweest voor de werkgroep bestuurlijke vernieuwing en zeker ook voor de inhoud van raadsconferenties.

Verder laat hij zien wat er in deze periode bereikt is op de verbeterpunten van de raad.

Verder laat hij aan de hand van cijfers zien dat, kijkend naar het aantal jaarlijks geplande vergaderingen, het BOB-stelsel leidt tot minder vergaderingen dan het commissiestelsel. Maar dat raadsleden het idee hebben dat de vergaderdruk is toegenomen wordt bevestigd door een grafiek waaruit blijkt er in deze raadsperiode fors meer vergaderingen hebben plaatsgevonden dan er gepland waren. Daarbij wordt een aantal mogelijke oorzaken aangegeven en besproken.

In het vervolg wordt duidelijk gemaakt dat het aantal raadsinformatiebrieven, ingediende moties en schriftelijke vragen in deze raadsperiode flink hoger was dan in de vorige periode.

Bij de aantallen raadsinformatiebrieven valt op dat niet zozeer het aantal raadsinformatiebrieven is gestegen, maar vooral het aantal bijlagen daarbij (van 7 in 2018 naar 61 in 2021). De werkgroep spreekt over deze gegeven inzichten.

Sjaak Sperber vermeldt nog dat in de vergadering hiervoor, de regiegroep heeft geconcludeerd dat er in de regiegroep in alle openheid en gelijkheid is vergaderd.

Reflecterend op de gepresenteerde cijfers geeft Mark van Stappershoef aan dat in de voorbije periode voor een aantal onderwerpen ook extra overleg in de vorm van 'reparatieoverleg' nodig was. Als voorbeeld daarvan noemt hij Bakertand.

Sjaak Sperber vermoedt dat de Raad niet altijd even duidelijk in zijn opdrachten / over de inhoud is geweest. Niet duidelijk is dan geweest wat nu eigenlijk de vraag van de raad was. Dat leidt er toe dat raad en college elkaar vervolgens niet begrijpen.

Tess van de Wiel vindt de cijfers over de raadsinformatie door de jaren heen fascinerend. Ze ziet hier een 'kip-ei-verhaal' in. Verder geeft ze daarbij aan het lastig te vinden om vanuit college 'nee' te zeggen tegen de raad. In de praktijk is het toch vaak 'u vraagt en wij draaien'.

Ruud Lathouwers ziet mogelijkheden om aan de slag te gaan met rolvastheid vanuit college en medewerkers. Er moet contact mogelijk zijn tussen medewerkers en raadsleden, waarbij iedereen zijn rol kent en daarnaar handelt.

Fred van Brederode merkt daarbij op dat als de raad politiseert, gezorgd moet worden dat medewerkers geen ongelukken overkomen.

Pernell Criens vraagt zich af of de toename in schriftelijke vragen ook kan komen door het BOB-model? Sjaak Sperber vult aan dat raadsleden steeds meer en dieper op thema's en materie in gaan. Het stellen van vragen is dan een vorm van werkvoorbereiding.

6. Vooruitblik op bestuurlijke vernieuwing

Carlo Zwartendijk vraagt de werkgroep wat zij wil meegeven aan de nieuwe raad / nieuwe werkgroep bestuurlijke vernieuwing. Om het gesprek hierover te voeden, heeft hij een aantal zaken op een sheet in zijn presentatie gezet. Aan de hand hiervan wordt verder gesproken.

Fred van Brederode memoreert dat hij juni 2021 een lans gebroken heeft om te komen tot een dashboard over de waardering van de burger voor de gemeente. Daarvoor kunnen allerhande kengetallen worden bijgehouden en gebruikt. Hij zou dit idee graag meegeven aan de nieuwe werkgroep en gemeenteraad.

Piet Verheijen vraagt of dit niet al door 'waar staat je gemeente' wordt afgedekt. Fred van Brederode wil daar graag een verdieping op uitvoeren en inzicht krijgen hoe het zit met 'de kleine dingen'.

Sjaak Sperber herhaalt zijn opmerking, nu richting nieuwe raad en werkgroep: Zorg er zoveel mogelijk voor dat je niet verzand in details. Verder wil hij meegeven de mindmap van de raad te evalueren en actualiseren. Verder onderstreept hij het belang om 'de bokken van de schapen te scheiden'. Wat is prioriteit en wat laat je aan een ander over? Pernell Criens sluit zich hierbij aan.

Bert van der Velden zou graag de aanbevelingen en uitkomsten van de raadsconferenties aan de nieuwe raad en werkgroep meegeven. Mark van Stappershoef zou graag zien dat de werkgroep bestuurlijke vernieuwing weer bemenst wordt en dat de raadsconferenties een vervolg krijgen.

Ruud Lathouwers vult aan dat er nagedacht kan worden over de naamgeving van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing. Als suggestie noemt hij 'werkgroep bestuurlijke doorontwikkeling'.

Tess van de Wiel zou bij iedereen graag rolduidelijkheid en rolvastheid onder de aandacht willen brengen. Aangegeven wordt dat dit onderwerp is in het startprogramma voor de gemeenteraad.

Verder komt in de werkgroep aan de orde dat de nieuwe raad al snel duidelijk moet zijn wat 'beeldvorming' en 'oordeelsvorming' is. Daarbij kan de eerder in de werkgroep besproken memo over wat hier wel/niet bij past verhelderend zijn

Tot slot vraagt Piet Verheijen aandacht voor het reglement van orde in het startprogramma.

7. Sluiting

De voorzitter memoreert dat dit de laatste vergadering van de werkgroep in deze samenstelling is. Hij dankt iedereen voor zijn inbreng en betrokkenheid.

In het bijzonder bedankt hij Carlo Zwartendijk voor zijn inbreng en begeleiding van de werkgroep. Hij heeft de werkgroep met analyses steeds gespiegeld en op het 'rechte pad' gehouden.

De werkgroep onderstreept dit met applaus.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering kort na 21:30 uur.
